Ankenævnet for Forsikring

892A/12

Den 21. maj 2012 blev i sag nr. 80.693:

xxxxx xxxxxx xxxxxxx
xx xxxxxx x
xxx xxxxxx xx xxxxxxx
xx xxxx
xxxxxxxx xxxxxx xxx xxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har en pensionsordning (livrente) i Danica Pension. Han klager over, at den skattefritagelse, som han på grund af sin udenlandske bopæl er bevilget i medfør af pensionsafkastbeskatningsloven (PAL), ikke kommer ham til gode i form af en forhøjelse af den løbende pensionsudbetaling.

Selskabet henviser til, at det overholder den pensionsaftale, som er indgået med klageren.

I 1978 oprettede klageren pensionsordningen, som med virkning fra den 1/5 1993 blev omskrevet til en fripolice. Selskabet påbegyndte udbetaling fra ordningen fra klagerens fyldte 60. år i 2004. Efter at klageren pr. 1/1 2010 var blevet fritaget for betaling af pensionsafkastskat, opstod der mellem ham og selskabet uenighed om anvendelsen af den sparede skattebetaling.

Den 27/6 2011 har klageren indbragt sagen for nævnet. Af klagen fremgår:

"1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen.
Efter en række indledende drøftelser mellem Danica Pension og undertegnede om behandlingen af ovennævnte pensionsaftale
…

udestår en afgørelse af spørgsmålet om hvorvidt besparelse af pensionsafkastskat (PAL) skal komme Danica Pension eller undertegnede til gode.

Det fremgår ikke af forsikringsbetingelserne, hvorledes Danica Pension skal behandle dette spørgsmål. Der er alene tale om en af Danica Pension ensidigt valgt praksis.

Jeg ønsker ikke at sætte spørgsmålstegn ved den af Danica Pension valgte praksis omkring renteafkast, omkostninger eller bonustilskrivning generelt, selv om forsikringsbetingelserne omkring 2002 blev noget nyfortolket omkring bonus, kontostyrkelse m.m.

Derimod sætter jeg alene spørgsmål til den af Danica Pension fra 1. Januar 2010 valgte praksis omkring behandlingen af min fritagelse for pensionsafkastskat.

Danica Pension har siden 2004, hvor pensionsudbetalingerne blev påbegyndt, oplyst årligt, at min garanterede ydelse var i størrelsesordenen af 821.000 kr. årligt. Danica Pension har tillige oplyst at min pension er beregnet ved en indregnet grundlagsrente på hovedsagelig 4,5 procent (hvilket er højere end den nuværende kontorente på 3,25 procent før PAL og 2,76 procent efter PAL)

I årene 2004 til 2010 var de årlige udbetalinger lidt større end den garanterede ydelse (jvf. kopi af brev til Danica Pension af 19. januar 2011), men er fra og med 2011 nået ned på det garanterede mindstebeløb. Et mindstebeløb, der er garanteret undertegnede, hvad enten jeg har bopæl i udlandet eller i Danmark.

Ved Pensionsafkastbeskatningsloven blev beskatningen af afkastet af ordninger i pensionsinstitutter omlagt fra institut- til individniveau og samtidig blev der fra 1. januar 2010 åbnet mulighed for at personer med bopæl i udlandet, efter ansøgning, kunne opnå en 'fritagelseserklæring' fra det danske skattevæsen.

Jeg fremsendte en sådan fritagelseserklæring til Danica Pension den 6. december 2009, ligesom jeg fremsendte tilsvarende fritagelseserklæringer til andre pensions- og pengeinstitutter fra hvilke jeg modtager pension.

I sidstnævnte pensions- og pengeinstitutter, fra hvilke jeg modtager pension fra rateordninger, kommer PAL-besparelsen mig umiddelbart til gode ved at PAL-afgiften ikke bliver belastet mine konti og udbetalingerne tilsvarende forhøjet. På min livrente I Danica Pension går 'besparelsen' ind i det tekniske begreb 'kontostyrkelsen' og medfører ikke nogen forhøjet udbetaling sålænge kontostyrkelsen er negativ.

Min kontostyrkelse er i 2011 blevet negativ og vil efter al sandsynlighed forblive negativ så længe jeg lever (jvf. også brev fra Danica Pension af 15. maj 2011).

Når kontostyrkelsen er negativ, er det ensbetydende med, at Danica Pension har et beregningsmæssigt og måske endog reelt 'tab/underskud' på den pågældende aftale blandt andet fordi der ved beregningen af den garanterede ydelse er indregnet en grundlagsrente på hovedsagelig 4,5 procent mod den faktiske kontorente på 3,25 procent før PAL, henholdsvis 2,76 procent efter PAL.

Når Danica Pension derfor oplyser, at min besparelse i PAL bliver tillagt den til min forsikringsaftale knyttede kontostyrkelse ved, at der bliver tilskrevet 3,25 procent i kontorente og ikke kun 2,76 procent , som er kontorenten efter PAL, er det ensbetydende med, at jeg aldrig får glæde af denne 'besparelse'. Det er således kun Danica Pension der har en fordel af min

'fritagelse' idet Danica Pension ved at 'konfiskere' min besparelse får reduceret sit 'tab/underskud' på den pågældende aftale.

Den ydelsesgaranti, som Danica Pension har oplyst til sine forsikringstagere, uafhængigt af om de bor I Danmark eller udlandet, kan kun opfattes som en ydelsesgaranti efter PAL-afgift.

Der syntes ikke ved indførelsen af Pensionsafkastbeskatningsloven at være nogen bemærkninger endsige oplysninger fra Danica Pension om, at ydelsesgarantien herefter skulle ændres for forsikringstagere bosiddende i udlandet med en 'fritagelseserklæring'. Dette sidste ville vel også være i direkte strid med intentionerne bag Pensionsafkastbeskatningsloven.

Når ydelsesgarantien må opfattes som værende efter PAL-afgift , må det, når en forsikringstager er fritaget for PAL-afgift, være at forvente, at den ydelse der udbetales er større end det garanterede mindstebeløb.

Da jeg for 2011 for praktiske formål alene får udbetalt det til ydelsesgarantien svarende mindstebeløb på trods af. at der ikke skal betales PAL-afgift synes dette ikke at være i overensstemmelse med Danica Pensions aftalemæssige forpligtelser

Såfremt jeg havde bopæl i Danmark ville Danica Pension for 2011 udbetale det garanterede beløb. Når Danica Pension udbetaler det samme garanterede beløb til undertegnede på trods af fritagelseserklæringen, har min fremsendelse af fritagelseserklæringen tilsyneladende kun medført, at den 'sparede PAL-afgift er overført fra 'Statskassen' til 'Danica Pensions Kasse'.

Udover at Danica Pension ved den valgte praksis har fået indført en reel forskelsbehandling mellem forsikringstagere der bor i udlandet og forsikringstagere bosiddende i Danmark så synes den valgte praksis ikke at være i overensstemmelse med almindelige aftalemæssige principper og forpligtelser, endsige god forretningsskik.

Det er undertegnede der er PAL-fritaget. Så synes det også at være undertegnet der skal nyde godt af besparelsen - og ikke kun i det omfang hvor Danica Pension har overskud på aftalen med mig efter at have overholdt sine aftalemæssige forpligtelser.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet?
Jeg vil gerne opnå, at Danica Pension bliver pålagt en ændring af den hidtil valgte praksis for behandling af besparelser af pensionsafkastskat, som er opnået ved, at forsikringstager har bopæl i udlandet og som sådan kan opnå en fritagelseserklæring fra det danske skattevæsen.

Ændringen skulle tilsikre at besparelsen kom forsikringstageren til gode i alle tilfælde og ikke kun når Danica Pension iøvrigt havde 'overskud' på den pågældende aftale.

Den enkleste måde at sikre at besparelsen kom forsikringstageren til gode ville formentlig være at udbetale besparelsen årligt i lighed med den PAL-kompensationen, som blev udbetalt i 2008 (jfv. vedlagte kopi af brev fra Danica Pension dateret September 2008).

Afgørelsen er naturligvis af økonomisk betydning, I alle tilfælde for undertegnede, idet værdien af den sparede PAL-afgift med rimelige forsigtige forudsætninger om renteforhold samt levetid for undertegnede og begunstigede ægtefælle, skønnes at kunne opgøres til omkring en halv million kroner."

Heroverfor har selskabet i brev af 11/7 2011 til nævnet anført:

"**Sagsforløb**
[Klagers] pensionsordning i Danica Pension indeholder en ydelsesgaranti på 821.484 kr. årligt beregnet på et 4,5 % grundlag.

I december 2009 fremsendte [klager] en kopi af fritagelseserklæring efter Pensionsafkastbeskatningsloven. Som følge heraf bekræftede Danica Pension, at [klager] fra 1. januar 2010 var fritaget for pensionsafkastskat.

Ved brev af 19. januar 2011 (fremlagt som bilag …) henvendte [klager] sig til Danica Pension med spørgsmål til den af Danica Pension foretagne udbetaling i relation til, at udbetalingen i nogle år havde oversteget ydelsesgarantien, men i 2011 nærmede sig ydelsesgarantiens beløb. Derudover forespurgte [klager] til konsekvensen af fritagelsen for pensionsafkastskat i relation til den udbetalte ydelse.

Ved brev af 2. april 2011 (fremlagt som bilag …) svarede Danica Pension, at betydningen af fritagelsen for pensionsafkastskat er, at kontorenten tilskrives før pensionsafkastskat, modsat tidligere, hvor kontorenten blev tilskrevet efter pensionsafkastskat. Danica Pension forklarede ydermere, at Danica Pension for hvert år opgør over- og/eller underskud på renter, risiko og omkostninger, og at det er denne opgørelse, som afgør i hvilket omfang der sker en opregulering af den årlige udbetaling i forhold til ydelsesgarantien.

Ved brev af 9. maj 2011 (fremlagt som bilag …) henvendte [klager] sig på ny, hvor han bl.a. anførte, at ydelsesgarantien må forstås som en garanteret ydelse efter pensionsafkastskat.

Danica Pension besvarede denne henvendelse ved brev af 15. maj 2011 (fremlagt som bilag …). Heri forklarede Danica Pension på ny, at det er resultatet af en årlig opgørelse af opsparet kontostyrkelse, som er afgørende for om der sker en positiv regulering af det beløb, som [klager] får udbetalt. Danica Pension forklarede desuden, at [klagers] pensionsordning forrentes med 3,25 %, og at han derfor, som følge af at den indregnede grundlagsrente er 4,5 %, opsparer negativ rentebonus.

[Klager] og Danica Pension var herefter i telefonisk kontakt, hvorefter Danica Pension skrev til [klager] den 29. maj 2011 (fremlagt som bilag …).

I dette brev forklarede Danica Pension, at den aftale, som ligger til grund for [klagers] pension, forpligter Danica Pension til at udbetale et konkret beløb - altså ydelsesgarantien på 821.484 kr.

Danica Pension forklarede tillige, at eftersom ydelsesgarantien er en garanti i kroner, så er det beløb, som Danica Pension er forpligtiget til at udbetale til [klager], ikke påvirket af hvorvidt [klager] er fritaget for pensionsafkastskat eller ej.

Forsikringsbetingelserne og kontostyrkelse
Af forsikringsbetingelser fremgår det under Bonus:
'Dækninger tegnet i livsforsikringsselskabet har ret til bonus. Størrelsen heraf afhænger af dette selskabs overskud. Beregning og fordeling af bonus sker efter livsforsikringsselskabets til enhver tid gældende bonusregulativ, som er godkendt af Finanstilsynet.'

Reglerne for kontostyrkelse er indmeldt til Finanstilsynet som en del af bonusregulativet. Finanstilsynet har løbende modtaget anmeldelse om ændringer af bonusregulativet, og har ikke haft indsigelser til kontostyrkelsesmodellen.

Af Bonusregulativets § 1, fremgår det (uddrag):
' ... Tildeling af bonus sker på baggrund af forlods fastsættelse af 2. ordenssatser for de enkelte rente-, risiko- og omkostningsgrupper i henhold til dette bonusregulativ.
I § 2 fremgår det bl.a.:
'I beregningen af kontoreserven indgår ind- og udbetalinger, særlige overskudsandele, risikopræmie og omkostninger, samt forretning og PAL.
…
For forsikringer, hvor en del af forsikringen er baseret på en grundlagsrente på 5 % eller 3 %, og hvor det af bonusregulativet fremgår, at bonusbeløbet anvendes til opskrivning af forsikringsydelserne, forhøjes bonusbeløbet med en andel af kontostyrkelsen jf. 'Regulativ for kontostyrkelse'...'

I regulativ for kontostyrkelse fremgår det i § 1:
'Kontostyrkelse vedrører forsikringer, hvor en del af forsikringen er baseret på en grundlagsrente på 5% eller 3%, og hvor det for forsikringen er aftalt, at bonusbeløbet anvendes til opskrivning af forsikringsydelserne.'

Forretning og ydelsesgaranti
Kontorenten er den rente, pensionsopsparingen årligt bliver forrentet med, og kontorenten fastsættes normalt for et år ad gangen. Hvis kontorenten er højere end grundlagsrenten, dvs. den rente som de garanterede ydelser (ydelsesgarantien) er baseret på, vil merrenten indgå som en del af bonus eller kontostyrkelse på ordningen.

For at opnå den garanterede ydelse, skal den faktiske rente, risiko og omkostninger svare til det, der er regnet i beregningsgrundlaget. Er der samlet underskud i forhold til beregningsgrundlaget, udbetales alene den garanterede ydelse. Hvis der derimod er overskud, kan der udbetales mere end den garanterede ydelse.

Der sondres ved kontostyrkelse ikke mellem kunder, som bor i Danmark eller udenlands, eller om de er fritaget for pensionsafkastskat eller lignende, da der i alle tilfælde foretages en samlet opgørelse af rente, risiko og omkostninger.

Den ydelse, som udbetales som følge af ydelsesgarantien, er uafhængig af den til enhver tid gældende skat.

Danica Pensions bonusevne afgøres af selskabets overskud, og påvirkes derfor af beskatning af pensionsselskabers afkast. Skatten påvirker dog ikke den ydelsesgaranti, som Danica Pension har givet sine kunder herunder [klager]. Ydelsesgarantien opfyldes således uanset selskabets overskud og skattemæssige forpligtelser.

I relation til fritagelsen for pensionsafkastskats positive indvirkning på andre ordninger, kan Danica Pension alene redegøre for det aftaleforhold, som [klager] har med Danica Pension. Derfor kan vi ikke kommentere på årsagerne til, at [klager], efter det oplyste, har oplevet en positiv effekt af fritagelsen for pensionsafkastskat i andre selskaber.

Ankenævnets afgørelse af 30. januar 2011 (sag nr. 77.939)
Danica Pension skal venligst henvise til ovenstående sag vedrørende såvel fritagelse for personafkastskat som kontostyrkelse, hvor Ankenævnet fandt, at pensionsselskabet med hjem-

mel i pågældende selskabs bonusregulativ kunne beslutte at rentebonus skal anvendes til kontostyrkelse, og således ikke til positiv regulering af det til kunden udbetalte beløb.

Vurdering
Det er Danica Pensions opfattelse, at selskabet overholder sine forpligtelser overfor [klager] ved udbetaling af et årligt beløb lydende på mindst beløbet for ydelsesgarantien.

[Klager] har ret i, at konsekvensen af den nuværende situation er, at der er rentemæssigt underskud, som skal udlignes forinden der kan ske positiv regulering af det beløb, som udbetales. [Klager] vil dog, som følge af fritagelsen for pensionsafkastskat, hurtigere opnå denne udligning end hvis han skulle betale pensionsafkastskat. Dette er tilfældet i og med, at den kontorente, som tilskrives [klager]s pensionsordning uden pensionsafkastskat er 3,25 % og med pensionsafkastskat ville kontorenten være 2,76 %.

Danica Pension er ikke enige med [klager] i, at Danica Pension ikke er berettiget til at anvende rentetilskrivningen som kontostyrkelse. Dette gælder uanset om kontorenten er påvirket af fritagelse for pensionsafkastskat eller ej.

Det er således Danica Pensions opfattelse, at selskabet, som konsekvens af forsikringsbetingelsernes punkt om bonus og selve bonusregulativet med det dertilhørende regulativ for kontostyrkelse, er berettiget til at opgøre rente, risiko og omkostninger på [klagers] depot i Danica Pension. Som følge heraf er Danica Pension berettiget til alene at forhøje [klagers] udbetalinger udover ydelsesgarantien, når der er positiv rentebonus.

Danica Pension er dermed også uenige med [klager] i, at selskabet konfiskerer en økonomisk gevinst, som rettelig skal tilfalde [klager] som følge af fritagelsen for pensionsafkastskat.

Berettigelsen af og grundlaget for kontostyrkelse beror på bonusregulativet og det tilhørende regulativ for kontostyrkelse. Dette grundlag er således afgørende for opgørelsen af rente, risiko og omkostninger i relation til [klagers] depot.

Den ydelsesgaranti, som er stillet overfor [klager], har således ikke noget med grundlaget for og berettigelsen af kontostyrkelse at gøre. Danica Pension er på denne baggrund uenige med [klager] i, at ydelsesgarantien skal forstås som ydelsesgaranti efter pensionsafkastskat.

Sammenfatning
Det er Danica Pensions opfattelse, at selskabet er berettiget til at anvende tilskreven rente til kontorstyrkelse uanset om pensionsordningen tilhører en person, som er fritaget for pensionsafkastskat eller ej."

Hertil har klageren i brev af 26/7 2011 til nævnet bemærket:

"**Forsikringsbetingelser, bonus og kontostyrkelsesmodellen**
På grundlag af de økonomiske forhold indførte Danica Pension fra 1. januar 2001, som en del af bestemmelserne om bonus, en række bestemmelser om kontostyrkelse.

Disse bestemmelser blev indført og oprindeligt godkendt af Finanstilsynet på et tidspunkt, hvor det ikke var muligt som forsikringstager, at blive fritaget for den skat der påhvilede pensionsafkastet. Der var ganske vist en række ældre ordninger som i nogen omfang var fritaget for realrenteafgift, men det var selve ordningen, der var fritaget, og ikke forsikringstager.

Disse bestemmelser var ikke til fordel for undertegnedes pensionsordning, men jeg har dog aldrig forsøgt at gøre indsigelser mod disse bestemmelser og ønsker heller ikke at gøre dette på nuværende tidspunkt.

Jeg var og er fortsat, i modsætning til hvad der synes at fremgå af Danica Pensions svar af 11. juli 2011, principielt enig i anvendelsen af kontostyrkelsesmodellen, dog bortset fra behandling af pensionsafkastskat for forsikringstagere, der er fritaget for pensionsafkastskat.

Så længe en forsikringstager ikke er fritaget for pensionsafkastskat giver Danica Pensions anvendelse af bestemmelserne om kontostyrkelse ingen problemer.

For den gruppe af forsikringstagere, som er ikke er skattepligtige til Danmark, vil Danica Pensions praksis omkring kontostyrkelsesmodellen derimod kunne medføre helt tilfældige og formentlig utilsigtede resultater og sikrer på ingen måde, at det er forsikringstageren som person der opnår fordel af skattefritagelsen.

Danica Pensions praksis med at tilskrive kontoen for kontostyrkelse en merrente (dette er Danica Pensions sprogbrug svarende til den sparede pensionsafkastskat giver ingen sikkerhed for, at det er den skattefrie forsikringstager, der opnår fordelen af skattefritagelsen, men vil derimod kunne resultere i en betydelig omfordeling af midler mellem selskabet, skattefrie forsikringstagere og skattepligtige forsikringstagere.

For det første har Danica Pension bevaret retten til at fraskrive kontoen for kontostyrkelse de beløb som tidligere er tilskrevet. Denne ret kan anvendes såfremt tilvæksten på kontoen ikke er stor nok til at sikre de garanterede udbetalinger.

For det andet kan saldoen på kontoen for kontostyrkelse selv efter en tilskreven merrente svarende til den sparede pensionsafkastskat være negativ og i så fald vil forsikringstager i endnu mindre grad have mulighed for at opnå fordel af skattefritagelsen. Nogle forsikringstagere vil, afhængig af selskabets økonomiske forhold, aldrig få nogen fordel af den opnåede skattefritagelse.

Når Danica Pension i sit svar af 11. juli 2011 side 3 midt for, oplyser 'at der ved kontostyrkelse ikke sondres mellem kunder, som bor i Danmark eller udenlands, eller om de er fritaget for pensionsafkastskat eller lignende, da der i alle tilfælde foretages en samlet opgørelse af rente, risiko og omkostninger' så er denne praksis netop et af mine klagepunkter. Jeg mener forsikringstagere med skattefritagelse må behandles særskilt for at undgå helt tilfældige resultater og en reel forskelsbehandling.

Finanstilsynets godkendelse
Danica Pensions svar af 11. juli 2011 indeholder en række konkrete henvisninger til forsikringsbetingelser, bonusregulativ og regulativ for kontostyrkelse.

Jeg er ikke i besiddelse af de omtalte regulativer og kan derfor ikke kommentere disse, men vil meget gerne have disse tilsendt.

Men selv om det forudsættes at Danica Pensions praksis er baseret på de pågældende regulativer er de konkrete resultater ikke nødvendigvis rigtige. Såfremt regulativerne indeholder fejl eller er baseret på forkerte forudsætninger vil de konkrete resultater fortsat være forkerte.

Jeg er ikke i tvivl om at bonusregulativ og det oprindelige regulativ for kontostyrkelse er godkendt af Finanstilsynet, som også anført af Danica Pension.

Jeg er derimod mere i tvivl om hvorvidt Finanstilsynet, efter det blev muligt at blive fritaget for pensionsafkastskat fra 1. januar 2010, udtrykkeligt har godkendt den anvendte praksis for de forsikringstagere som er fritaget for pensionsafkastskat og dermed direkte godkendt, at en række af disse forsikringstagere aldrig vil opnå en fordel af skattefritagelsen.

En telefonisk henvendelse til Finanstilsynets kontor for henholdsvis livsforsikringsselskaber og Finanstilsynets kontor for forbrugerspørgsmål og finansielle formidlere efterlod i alle tilfælde nogen tvivl om hvorvidt man havde taget stilling til dette principielle spørgsmål.

Skattemyndighederne og pensionsafkastskat
Skatteministeriets afdeling for Jura og Samfundsøkonomi, Pension og Udland, som er den afdeling, der udarbejdede vejledningen om beskatning af pensionsafkast for danske og udenlandske pensionsordninger, udtrykte ved en telefonisk henvendelse nogen forundring over den af Danica Pension valgte praksis. En praksis som kunne medføre, at fritagelsen for PAL ikke kom forsikringstagerne til gode.

I øvrigt udtrykte man fra afdelingens side, at man i Skatteministeriet næppe havde beføjelser til at gribe ind i sagen og henviste i stedet til Ankenævnet for Forsikring eller Forbrugerombudsmanden.

Danica Pensions henvisninger til andre ordninger.
Danica Pension skriver i sit svar af 11. juli 2011, side 3 næstnederste afsnit, at i relation til fritagelsen for pensionsafkastskats positive indvirkninger på andre ordninger, kan Danica Pension alene redegøre for det aftaleforhold, som undertegnede har med Danica Pension.

Dette sidste er jeg enig i og har fuld forståelse for, men vil ikke undlade at nævne, at Danske Bank, moderselskabet til Danica Pension, undlod at tilbageholde et beløb svarende til den sparede pensionsafkastskat på en ikke bonusgivende ratepensionsordning, som jeg har i … Bank.

Jeg har endvidere en bonusgivende ratepension i et andet forsikringsselskab og dette selskab har tilsvarende ladet den sparede pensionsafkastskat komme undertegnede fuldt ud tilgode.

Ankenævnets kendelse af 30. januar 2011 (sag nr 77.939).
Danica Pension henviser i sit svar af 11. juli 2011 til ovennævnte kendelse. Sagen vedrører en forsikringstager der klager over en afgørelse fra Juristernes og Økonomernes Pensionskasse. Men jeg finder ikke at klagerne er direkte sammenlignelige.

Sagen har mange lighedspunkter med nærværende sag, men bygger samtidig på et andet aftalegrundlag. Endelig er den aktuelle situation noget anderledes, blandt andet ved at min konto for kontostyrkelse hos Danica Pension allerede idag udviser en negativ saldo.

Om min konto for kontostyrkelse skriver Danica Pension i sit svar af 11. juli 2011, side 4 2. afsnit, at '[klager] har ret i at konsekvensen af den nuværende situation er, at der er rentemæssigt underskud, som skal udlignes forinden der kan ske positive regulering af det beløb som udbetales. [Klager] vil dog, som følge af fritagelsen for pensionsafkastskat, hurtigere opnå denne udligning end hvis han skulle betale pensionsafkastskat.'

Danica Pension har allerede i brev dateret 15. maj 2011 (jvf. bilag til klagen af 9. juni 2011, side 2 4. nederste afsnit) bekræftet 'at det dog næppe er sandsynligt, at jeg nogensinde vil få en fremtidig regulering'.

I lighed med Danica Pension omtaler Ankenævnet for Forsikring i sin udtalelse i sag nr. 77.939 den sparede pensionsafkastskat som en merrente der tilskrives kontoen for kontostyrkelse. Denne sprogbrug synes ikke hensigtsmæssig.

Jeg får, og har kun krav på, den samme rente som alle skattepligtige forsikringstagere, men har herudover mulighed for at opnå personlig fritagelse for pensionsafkastskat, og hermed en personlig merindtjening som ikke kan tilskrives Danica Pensions indsats, men alene fordi jeg ikke er skattepligtig I Danmark.

Afsluttende vurdering af den af Danica Pension valgte praksis
Danica Pension oplyser at min pensionsordning indeholder en ydelsesgaranti på 821.484 kr. årligt beregnet på et 4,5% grundlag.
Dette beløb er garanteret uafhængigt af hvilken indtjening (rente) Danica Pension er i stand til at indtjene og uafhængig af hvilken kontorente der derefter måtte blive tilskrevet den 'skyggekonto' for kontostyrkelse som Danica Pension har etableret vedrørende min pensionsordning.

Danica Pension er ikke enig i at ydelsesgarantien skal forstås som ydelsesgaranti efter pensionsafkastskat.

Såfremt jeg var skattepligtig til Danmark går jeg ud fra at Danica Pension på mine vegne ville betale min pensionsafkastskat til det danske skattevæsen og jeg ville så umiddelbart opfatte det udbetalte garanterede beløb på 821.484 kr. som værende efter pensionsafkastskat.

Når jeg så ikke er skattepligtig til Danmark ville jeg naturligt forvente at den beløbsmæssige ydelsesgaranti på 821.484 kr., som er beregnet på 4,5% grundlaget, fortsat kunne betragtes som værende efter pensionsafkastskat, og at den faktiske udbetaling derefter blev forhøjet med den skattebetaling på mine vegne, som Danica Pension nu ikke længere behøver at indbetale til det danske skattevæsen, fordi jeg som person ikke er skattepligtig i Danmark.

Den sparede pensionsafkastskat er ikke Danica Pensions fortjeneste, men alene en besparelse som kun jeg, som ikke skattepligtig, kan opnå.

En skattebesparelse har man sædvanligvis selv lov til at bestemme hvad man vil anvende til. I dette tilfælde vælger Danica Pension, at tilbageholde denne besparelse, så længe en i selskabet intern beregnet opgørelse over forretningsforholdet til undertegnede viser underskud i forhold til de af selskabet selv fastsatte garanterede udbetalinger.

Jeg har godt forstået, at Danica Pensions afgørelse er i overensstemmelse med den af Danica Pension valgte praksis. Jeg har dog fortsat svært ved at finde hjemmel til denne praksis og finder også at denne praksis synes at stride mod almindelig redelig forretningsskik og god praksis."

Herefter har selskabet i brev af 22/8 2011 til nævnet anført:

"Danica Pension fastholder indledningsvist, at den indgåede aftale med [klager] består i, at Danica Pension skal udbetale minimum 821.484 kr. årligt, og fastholder samtidig at selskabet er berettiget til at tilskrive kontorenten som kontostyrkelse.

Det er fortsat Danica Pensions holdning, at den ydelsesgaranti, som er stillet overfor [klager] ikke er påvirket af, om [klager] er fritaget for pensionsafkastskat eller ej, da ydelsesgarantien er uafhængig af de til enhver tid gældende skatter.

Danica Pension fastholder, at selskabet er berettiget til at lade pensionsafkastskat indgå i beregningen af rente, risiko og omkostninger, som følge af bonusregulativet og regulativ for kontostyrkelse, på [klager]s depot.

Finanstilsynets godkendelse
[Klager] oplyser, at han har haft kontakt til Finanstilsynet.

Bonusregulativet opdateres løbende og anmeldes som konsekvens heraf også løbende til Finanstilsynet. Finanstilsynet har, som tidligere angivet, ikke haft indsigelser overfor Danica Pensions model.

Som anmodet af klageren fremlægges bonusregulativet som **bilag …,** samt regulativ for kontostyrkelse som **bilag …**

I den relation henvises der igen til § 2 i Bonusregulativet (bilag …), hvoraf det fremgår, at der i beregningen af depotet (kontoreserven) indgår '... *ind- og udbetalinger, særlige overskudsandele, risikopræmie og omkostninger, samt forretning og PAL.'*

Det fremgår således tydeligt af Bonusregulativet, at pensionsafkastskat indgår i beregningen af depotet.

Såfremt [klager] ikke var fritaget for pensionsafkastskat, ville pensionsafkastskatten påvirke hans ordning i Danica Pension på den måde, at skatten ville indgå i beregningen af depotet efter kontorenten var tilskrevet.

Da [klager] er fritaget for pensionsafkastskat påvirkes hans depot således ikke af denne post, men alene af den øvrige opgørelse af rente, risiko og omkostninger.

Andre ordninger
[Klagers] ordninger i andre selskaber og banker ses ikke at være relevant for denne sag, da Danica Pension alene kan tage stilling til de i sagen fremlagte bilag i form af forsikringsbetingelser og regulativer for [klagers] ordning i Danica Pension.

Danica Pension vil derfor ikke forsøge at sammenholde de forskellige ordninger.

Ankenævnets afgørelse af 30. januar 2011 (sag nr. 77.939)
Danica Pension har henvist til ovennævnte kendelse netop for at henlede opmærksomheden på, at nævnet i denne sag fastslog at selskabet var berettiget til at beslutte, at bonus skulle anvendes som kontostyrkelse.

Hvorvidt der er bonus, som kan tilskrives, påvirkes i Danica Pension, som følge af bonusregulativet og regulativ for kontostyrkelse, af den beregning der foretages af rente, risiko og omkostninger.

Således indgår også den manglende forpligtelse til at betale pensionsafkastskat i den årlige opgørelse over det enkelte depot.

11. 80.693

I denne sag betyder det, at et rentemæssigt underskud vil blive udlignet hurtigere for [klager] end hvis han skulle svare pensionsafkastskat.

Danica Pension skal i øvrigt henvise til de nærmere forklaringer, som givet i selskabets brev af 11. juli 2011."

Efterfølgende har klageren i brev af 5/9 2011 til nævnet anført:

"Danica Pension omtaler i ovennævnte brev, at bonusregulativet opdateres løbende og anmeldes som konsekvens heraf også løbende til Finanstilsynet samt at Finanstilsynet, som tidligere angivet, ikke har haft indsigelser overfor Danica Pensions model.

Som anført i mit brev af 26. juli 2011 er jeg ikke i tvivl om, at bonusregulativ og regulativ for kontostyrkelse formelt er godkendt af Finanstilsynet.

Jeg er derimod fortsat i tvivl om hvorvidt Finanstilsynet, efter det blev muligt at blive fritaget for pensionsafkastskat fra 1. januar 2010, udtrykkeligt har godkendt den af Danica Pension anvendte praksis for de forsikringstagere som er fritaget for pensionsafkastskat, og dermed direkte godkendt at en række af disse aldrig vil opnå en fordel af skattefritagelsen.

Såfremt Finanstilsynet (som også omfatter 'kontoret for forbruger spørgsmål og finansielle formidlere' som varetager adfærdstilsynet med livsforsikrings- og pensionsselskaber) har godkendt den anvendte praksis for de forsikringstagere, som er fritaget for pensionsafkastskat, er dette ensbetydende med, at Finanstilsynet reelt har godkendt en forskelsbehandling af Danica Pensions forsikringstagere.

Det kan ikke være tilstrækkeligt at henvise til, at der formelt anvendes samme bonusregulativ og regulativ for kontostyrkelse, når dette reelt medfører en forskelsbehandling af forsikringstagerne.

Danica Pension er en erhvervsmæssig virksomhed og ikke en gensidig forening. Danica Pension har som sådan til formål at indtjene et overskud til sin aktionær under hensyntagen til den til enhver tid gældende lovgivning, ligesom det forventes at den erhvervsmæssige virksomhed udøves i overensstemmelse med en almindelig redelig forretningsskik, alt underlagt et vist tilsyn af Finanstilsynet.

Jeg har med glæde ladet Danica Pension varetage forvaltningen af min opsparing, såvel de år, hvor det er gået godt, som de år, hvor det er gået mindre godt. Men behandlingen omkring den 'sparede' pensionsafkastskat er uforståelig.

Danica Pension anfører i brev af 22. august 2011, at ydelsesgarantien er uafhængig af de til enhver tid gældende skatter.

Når man som forsikringstager, på et tidspunkt, hvor man ikke er fritaget for pensionsafkastskat, får oplyst, at man er garanteret et vist årligt beløb, og man dernæst, efter at være blevet fritaget for pensionsafkastskat, får oplyst at man er garanteret et uændret beløb, så giver det anledning til nogen undring.

At et rentemæssigt underskud hos Danica Pension vedrørende forsikringstagerens konto vil blive udlignet hurtigere end hvis forsikringstageren skulle svare pensionsafkastskat er naturligvis formelt og teoretisk rigtig. Dette ændrer dog ikke på, at det reelle svar er, at en række forsikringstagere aldrig får fordel af deres fritagelse for pensionsafkastskat. Der er ikke blot

tale om en tidsmæssig forskydning af den af forsikringstageren opnåede fordel, men om et egentlig tab ('konfiskation') af den pågældende fordel.

Forestillede man sig, at der var indgået en aftale mellem en hvilken som helst anden erhvervsmæssig leverandør og forbruger om levering af en vare (i modsætning til en pensionsydelse) mod en fast pris, og at forbrugeren efterfølgende (men inden levering af varen) blev fritaget for merværdiafgift ville de fleste vist forvente, at prisen fra leverandøren blev reduceret med den 'sparede' merværdiafgift og ikke at leverandøren, under henvisning til tab på den pågældende aftale, kunne fastholde den aftalte pris. Men her er måske tale om en helt anden verden med tilhørende adfærd!"

Afslutningsvis har selskabet i udateret brev modtaget af nævnet den 21/9 2011 anført:

"[Klagers] gentagne påstande om forskelsbehandling og godkendelse af praksis er Danica Pension selvsagt fortsat uenige i, og er også af den opfattelse, at sådanne påstande hører under Finanstilsynets vurdering af reglerne for god skik.

Danica Pension imødeser derfor venligst Ankenævnet for Forsikrings behandling af denne sag i relation til aftalegrundlaget mellem Danica Pension og [klager]."

Nævnet har fået forelagt de bilag, som parterne har fremlagt.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**Bonus**
Dækninger tegnet i livsforsikringsselskabet har ret til bonus. Størrelsen heraf afhænger af dette selskabs overskud.

Beregninger og fordeling af bonus sker efter livsforsikringsselskabets til enhver tid gældende bonusregulativ, som er godkendt af Finanstilsynet."

Af "Bonusregulativ for Danica Pension fremgår bl.a.:

"**§ 1. Almindelige bestemmelser**
Omfattet af dette bonusregulativ er bonusberettigede forsikringer under forsikringsklasse I samt risikoforsikringer tilknyttet opsparing omfattet af forsikringsklasse III.

For gruppelivsforsikringer gælder et særligt bonusregulativ.

Bonusregulativet udmønter det fordelingsmæssige kontributionsprincip og beskriver dermed, hvordan de forsikredes andele af de realiserede resultater fordeles mellem de forsikrede.

Tildeling af bonus sker på baggrund af forlods fastsættelse af 2. ordenssatser for de enkelte rente-, risiko- og omkostningsgrupper i henhold til dette bonusregulativ.

De anmeldte 2. ordenssatser for rente-, risiko og omkostningsgrupperne fastsættes på baggrund af årets forventede realiserede resultater og størrelsen af kollektive bonuspotentialer for grupperne.

Med henblik på at sikre, at det fordelingsmæssige kontributionsprincip fører til en rimelig fordeling mellem de forsikrede, kan bonussatserne ændres øjeblikkeligt ved fornyet anmeldelse til Finanstilsynet for det tilfælde, at udviklingen i rente-, risiko- eller omkostningsgrupperne tilsiger det.

§ 2. Beregning af bonusbeløbet
Bonustildelingen finder sted i forbindelse med en beregning af forsikringens kontoreserve.

I beregningen af kontoreserven indgår ind- og udbetalinger, særlige overskudsandele, risikopræmie og omkostninger samt forrentning og PAL.

Bonusbeløbet udgør forskellen mellem kontoreserven og præmiereserven.

For forsikringer, hvor en del af forsikringen er baseret på en grundlagsrente på 5% eller 3%, og hvor det af bonusregulativet fremgår, at bonusbeløbet anvendes til opskrivning af forsikringsydelserne, forhøjes bonusbeløbet med en andel af kontostyrkelsen jf. 'Regulativ for kontostyrkelse'. En del af det herefter opgjorte bonusbeløb anvendes til kontostyrkelse, mens resten anvendes som sædvanlig bonus jf. samme regulativ.

Hvis bonusbeløbet er positivt, vil - uanset foregående afsnit - et beløb svarende til det mindste af bonusbeløb og særlige overskudsandele efter reduktion for PAL blive anvendt til sædvanlig bonus. Det resterende bonusbeløb anvendes til kontostyrkelse."

Af "Regulativ for kontostyrkelse" fremgår bl.a.:

"**§ 1. Almindelige bestemmelser**
Kontostyrkelse vedrører forsikringer, hvor en del af forsikringen er baseret på en grundlagsrente på 5% eller 3%, og hvor det for forsikringen er aftalt, at bonusbeløbet anvendes til opskrivning af forsikringsydelserne."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet ikke grundlag for at tilsidesætte selskabets praksis, som ikke findes at være i strid med aftalegrundlaget. Nævnet skal dog bemærke, at det falder uden for nævnets kompetenceområde at tage stilling til de regulativer, der er anmeldt til Finanstilsynet. Sådanne regulativer skal anmeldes til Finanstilsynet, men heri ligger ikke nødvendigvis, at Finanstilsynet har forholdt sig til det anmeldte.

14. 80.693

Med denne bemærkning

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen
udskriften bekræftes

Henning Jønsson